

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....	5
1. Εισαγωγή.....	11
1.1 Αρχικές σκέψεις.....	11
1.2 Η γλωσσική ποικιλία.....	11
1.2.1 Γλώσσα, διάλεκτος, ιδίωμα.....	12
1.3 Στάσεις απέναντι στη γλωσσική ποικιλία.....	14
1.3.1 Γενικά.....	14
1.3.2 Η διεθνής εμπειρία.....	15
1.3.3 Η ελληνική περίπτωση.....	17
1.3.4 Διδακτικές προσεγγίσεις της γλωσσικής ποικιλίας.....	19
1.4 Ευτυχώς τα πρόγματα αλλάζουν.....	20
1.5 Η παρούσα εργασία.....	20

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

2. Η γλωσσολογική περιγραφή του ιδιώματος.....	25
2.1 Η Νεοελληνική και τα ιδιώματά της.....	25
2.1.1 Γενικά.....	25
2.1.2 Ταξινόμηση των νεοελληνικών διαλέκτων	26
2.2 Τα ανατολικά γλωσσικά ιδιώματα της Νέας Ελληνικής.....	26
2.2.1 Γενικά.....	26
2.2.2 Τα γλωσσικά ιδιώματα της Ρόδου	28
2.3 Το Αφάντου και το γλωσσικό του ιδίωμα.....	30
2.3.1 Γεωγραφικά και ιστορικά στοιχεία	30
2.3.1.1 Σήμερα.....	30
2.3.1.2 Στην πορεία της ιστορίας	31
2.3.2 Μεθοδολογικά.....	32
2.3.3 Η χρονιστήτη της μελέτης του ιδιώματος.....	34
2.4 Γλωσσολογική περιγραφή του ιδιώματος.....	35
2.4.1 Φωνητική.....	35
2.4.1.1 Σύμφωνα.....	36
2.4.1.1.1 Τσιτακισμός.....	36
2.4.1.1.2 Αφομοίωση-Ανομοίωση.....	37
2.4.1.1.3 Μετάθεση και αντιμετάθεση συμφώνου.....	39
2.4.1.1.4 Ανάπτυξη συμφώνου.....	39
2.4.1.1.5 Αλλαγή συμφώνου	40
2.4.1.1.6 Μεσοφωνητικά σύμφωνα.....	40

2.4.1.1.7 Τα διπλά σύμφωνα.....	42
2.4.1.1.8 Σύμφωνα + j. Τα τελικά τεμάχια -ιά, -ια.....	44
2.4.1.1.9 Διατήρηση της αρχαίας προφοράς των β, γ, δ [b, d, g].....	45
2.4.1.2 Φωνήντα.....	46
2.4.1.2.1 Αρχικά φωνήντα.....	46
2.4.1.2.2 Αφομοίωση φωνηέντων.....	48
2.4.1.2.3 Συγκοπή και ονάπτυξη φωνηέντων.....	48
2.4.1.2.4 Συνάντηση φωνηέντων.....	49
2.4.2 Φωνολογία.....	50
2.4.2.1 Μεθοδολογία - Γενικά.....	50
2.4.2.2 Τα συμφωνικά φωνήματα.....	52
2.4.2.3 Τα διακριτικά χαρακτηριστικά των συμφωνικών φωνημάτων....	56
2.4.2.4 Τα φωνηντικά φωνήματα.....	61
2.4.2.5 Τα διακριτικά χαρακτηριστικά των φωνηντικών φωνημάτων...	62
2.4.3 Μορφολογία.....	62
2.4.3.1 Το άρθρο.....	63
2.4.3.2 Το ουσιαστικό.....	64
2.4.3.3 Το επίθετο.....	68
2.4.3.4 Η αντωνυμία.....	69
2.4.3.5 Το ρήμα.....	71
2.4.3.5.1 Γενικά.....	71
2.4.3.5.2 Ο σχηματισμός των χρόνων και η κλίση τους.....	71
2.4.3.5.2.1 Κλίση των βαρύτονων ρημάτων.....	71
2.4.3.5.2.2 Κλίση των οξύτονων ρημάτων.....	78
2.4.3.5.2.3 Τα βοηθητικά ρήματα είμαι και έχω.....	84
2.4.3.5.2.4 Τα ρήματα μπορώ και κάμινω.....	85
2.4.3.6 Το επίρρημα.....	90
2.4.3.6.1 Τοπικά.....	90
2.4.3.6.2 Χρονικά.....	90
2.4.3.6.3 Τροπικά.....	91
2.4.3.6.4 Ποσοτικά.....	91
2.4.3.7 Οι προθέσεις.....	91
2.4.3.8 Οι σύνδεσμοι	91
2.4.3.8.1 Συμπλεκτικοί	91
2.4.3.8.2 Διαζευκτικοί.....	91
2.4.3.8.3 Υποθετικοί.....	91
2.4.3.8.4 Αντιθετικοί.....	91
2.4.3.8.5 Αιτιολογικοί.....	92
2.4.3.8.6 Χρονικοί.....	92
2.4.3.8.7 Ενδοιαστικοί.....	92
2.4.3.8.8 Τελικοί.....	92

2.4.4 Παραγωγική μορφολογία.....	92
2.4.4.1 Υποκοριστικά.....	92
2.4.4.2 Μεγεθυντικά.....	93
2.4.4.3 Καταλήξεις-τελικά τεμάχια.....	93
2.4.5 Συντακτικές παρατηρήσεις.....	97
2.4.5.1 Γενικά.....	97
2.4.5.2 Αξιοσημείωτες φράσεις.....	98

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

3. Διδακτική αξιοποίηση του ιδιώματος.....	101
3.1 Μια διδακτική πρόταση.....	101
3.1.1 Θεωρητικά.....	101
3.1.1.1 Γενικά.....	101
3.1.1.2 Το νέο διεθνές περιβάλλον.....	101
3.1.1.3 Οι νέες απόψεις στα πρόσφατα προγράμματα σπουδών.....	103
3.1.1.4 Οι νεοελληνικές διάλεκτοι ως διδακτικό υλικό.....	105
3.1.2 Η πρότασή μας.....	106
3.1.2.1 Στόχοι.....	106
3.1.2.2 Μεθοδολογία.....	107
3.1.2.3 Εφαρμογή και αποτελέσματα	109
3.1.2.4 Συμπληρωματικό διδακτικό υλικό.....	122
3.2 Γλωσσικό υλικό.....	129
3.2.1 Δείγματα διαλεκτικού κειμένου.....	130
3.2.2 Ονοματολογικά.....	131
3.2.2.1 Επώνυμα.....	132
3.2.2.1 Βαφτιστικά.....	136
3.2.3 Γλωσσάρι.....	138
4. Παράρτημα.....	174
5. Βιβλιογραφία.....	178